

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1541/05
26.10.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Stojana Jokića, predsednika veća, Nikole Stanojevića, Mihaila Rulića, Slobodana Spasića i Nadežde Radević, članova veća, u parnici tužioca AA, koga zastupa punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog "BB", koga zastupa VV, dipl. pravnik tuženog, "GG", i ĐĐ, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tuženog "BB", izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kruševcu Gž.1 broj 283/05 od 28.2.2005. godine, u sednici veća održanoj 26. oktobra 2005. godine, doneo je

P R E S U D U

I. Delimično SE USVAJA revizija prvotuženog "BB" PREINAČUJE presuda Okružnog suda u Kruševcu Gž.1 broj 283/05 od 28.2.2005. godine tako što se delimično usvaja žalba ovog tuženog i preinačuje presuda Opštinskog suda u Varvarinu P.1. broj 530/04 od 17.11.2004. godine u delu kojim je obavezan prvotuženi da tužiocu na ime nematerijalne štete za pretrpljeni strah isplati iznos od 200.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 17.11.2004. godine pa do isplate, te se tužbeni zahtev u tom delu odbija kao neosnovan.

II. U preostalom delu revizija prvotuženog izjavljena protiv presude Okružnog suda u Kruševcu Gž.1. broj 283/05 od 28.2.2005. godine se odbija kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Varvarinu P.1. broj 530/04 od 17.11.2004. godine u izreci pod I delimično je usvojen tužbeni zahtev tužioca pa su tuženi "BB" i "GG" solidarno obavezani da tužiocu isplate naknadu nematerijalne štete i to za pretrpljene fizičke bolove 400.000,00 dinara, za pretrpljeni strah 400.000,00 dinara, za umanjenje opšte životne aktivnosti 400.000,00 dinara i za naruženost 200.000,00 dinara, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od presuđenja pa do isplate, a u roku od 15 dana pod pretnjom izvršenja. U izreci pod II odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca u delu gde je tražio da se isti tuženici obavežu da mu plaćaju

na ime rente mesečno negativnu razliku koju bi ostvario između zarade da nije na radu povređen i invalidske penzije koju prima, dok je u izreci pod III odbijen u celosti kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca prema tuženom ĐĐ kojim je tražio da se ovaj solidarno obaveže sa napred navedenim tuženicama da mu isplati novčane iznose iz osnova i visini bliže naznačenih izrekom presude u stavu pod I kao i u stavu pod II. Izrekom presude pod IV tuženici prvog i drugog reda su solidarno obavezani da tužiocu isplate na ime troškova parničnog postupka iznos od 141.200,00 dinara u ruku od 15 dana pod pretnjom izvršenja.

Odlučujući po žalbama tuženih prvog i drugog reda Okružni sud u Kruševcu je presudom Gž.1. broj 283/05 od 28.2.2005. godine odbio žalbe kao neosnovane i potvrdio presudu prvostepenog suda.

Protiv te presude Okružnog suda u Kruševcu tuženo "BB" je blagovremeno izjavilo reviziju pobijajući istu u izreci pod I i IV zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 386. ZPP Vrhovni sud je našao da je revizija delimično osnovana.

U provedenom postupku nema bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, ni povreda na koju se ukazuje u reviziji, zbog koje bi pobijanu presudu trebalo ukinuti.

U provedenom postupku je utvrđeno da je tužilac kao radnik drugotuženog dana 13.10.1999. godine, kamionom koji je vlasništvo drugotuženog vršio prevoz ostataka varvarinskog mosta koji je srušen u NATO bombardovanju do železničke stanice u Paraćinu, gde je isti trebao da bude utovaren u vagon koji je za to određen. Vagon u koji je trebao da se izvrši utovar bio je vlasništvo prvotuženog. Prilikom istovara iz kamiona i utovara u vagon dizalicom kamiona zahvaćen je električni vod iznad koloseka železničke stanice gde se nalazio vagon, te kako od strane radnika prvotuženog nije bila isključena struja, došlo je do spoja između dizalice i električnog voda. Tom prilikom tužilac, koji se nalazio na kabini kamiona, od jačine strujnog udara zadobio je teške telesne povrede opekotine drugog i trećeg stepena u predelu trbuha, oba stopala, desne pazušne jame i desne ruke zbog čega su mu amputirana desna ruka i prsti obe noge. Nakon povređivanja tužilac je bio na lečenju u Zdravstvenom centru u Čupriji do 18.10.1999. godine a nakon toga prebačen na Kliniku VMA za plastičku hirurgiju gde je izvršeno nekoliko operacija sve do 8.12.1999. godine kada je otpušten. Zbog zadobijenih povreda tužilac je proglašen invalidom rada i otišao u invalidsku penziju. Nalazom veštaka medicinske struke utvrđeno je, da je tužilac zbog zadobijenih povreda trpeo fizičke bolove jakog intenziteta u trajanju od 15 dana, zatim srednjeg intenziteta u trajanju od 30 dana i lakog intenziteta u trajanju od još 75 dana, s tim što će bolove lakšeg intenziteta trpeti povremeno tokom celog života i javljaće se sa promenama vremena ili pri većim fizičkim naporima. Tužilac nije trpeo primaran strah jer je od siline električnog udara izgubio svest, ali je trpeo sekundarni strah jačeg intenziteta u trajanju od 75 dana, zatim sekundarni strah srednjeg intenziteta u trajanju od 90 dana i lakog intenziteta u trajanju od 150 dana i on se odnosi na strah zbog brojnih medicinskih zahvata, kao i od mogućih štetnih posledica zbog zadobijenih povreda. Strah je ostavio trajne negativne posledice na psihu tužioca što se ogleda u promeni njegovih karakternih osobina, u smanjenju životnog žara i volje za rad, u neprijatnom sećanju na ovaj događaj, u pojavi povremenih nesanic i noćnih mora i depresivnom raspoloženju. Zbog zadobijenih povreda kod tužioca je došlo do trajnog umanjenja opšte životne aktivnosti za 70%, a takođe postoji i naruženje na granici srednjeg i gornjeg stepena koje skreće pažnju običnih prolaznika i dovodi do zgraženosti.

Polazeći od tako utvrđenog činjeničnog stanja, koje se prema članu 385. stav 3. ZPP revizijom ne može pobijati, nižestepeni sudovi su i po stanovištu Vrhovnog suda osnovano zaključili da pored tuženog "GG" koji je kao poslodavac tužioca odgovoran za štetu koju je tužilac pretrpeo zbog navedene povrede jer se desila na radu i u vezi sa radom, za istu je solidarno odgovoran i prvotuženi shodno odredbi člana 173. i 174. Zakona o obligacionim odnosima. Naime, do povređivanja tužioca je došlo zbog činjenice što radnici prvotuženog nisu isključili struju iz električnog voda koji se nalazio iznad železničkog koloseka gde se nalazio vagon u kome je tužilac sa ostalim radnicima drugotuženog vršio utovar ostataka mosta. Prvotuženi nije preko svojih radnika postupio u smislu odredbe člana 22. stav 1. Zakona o bezbednosti u železničkom saobraćaju ("Službeni list SRJ" broj 60/98 i 36/99) i nije sproveo odgovarajuće zaštitne mere, pa pravilno nižestepeni sudovi zaključuju da u ovom slučaju postoji i njegova odgovornost da tužiocu naknadi pretrpljenu štetu nastalu povređivanjem tužioca.

Neosnovano je i bez uticaja na zakonitost pobijane presude ukazivanje prvotuženog u reviziji da je u ovom slučaju vagon poverio drugotuženom na utovar te da se on oslobađa odgovornosti s pozivom na odredbu člana 176. stav 1. ZOO, jer u ovom slučaju uzrok povređivanja tužioca nije vagon kao opasna stvar već električni vod koji je bio pod naponom, a njegov imalac je prvotuženi.

Pravilno su nižestepeni sudovi odmerili visinu novčane naknade nematerijalne štete tužiocu na ime pretrpljenih fizičkih bolova, naruženosti i umanjenja opšte životne aktivnosti shodno odredbi člana 200. Zakona o obligacionim odnosima, imajući u vidu intenzitet i dužinu trajanja pretrpljenih fizičkih bolova, stepen naruženosti tužioca i procenat umanjenja njegove opšte životne aktivnosti, vodeći računa o značaju povređenog dobra i cilju kome služi ta naknada. Stoga ne stoje razlozi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava prilikom odlučivanja o visini novčane naknade za ove vidove nematerijalne štete.

Sa iznetih razloga primenom člana 393. Zakona o parničnom postupku Vrhovni sud je odlučio kao u stavu drugom izreke ove presude.

Međutim, Vrhovni sud nalazi da nižestepeni sudovi nisu pravilno primenili materijalno pravo (odredbu člana 200. Zakona o obligacionim odnosima) kada su odlučili o visini pravične novčane naknade za pretrpljeni strah tužioca.

Prema odredbi člana 200. ZOO, strah mora biti intenzivan i trajan, da odgovara stanju duševnog poremećaja, traume, određenog duševnog potresa ili šoka usled štetnog događaja (primaran strah) ali i zbog osnovane brige da li će nastupiti smrtna ili kakva druga teška posledica same povrede (sekundarni strah). Naknada nematerijalne štete zbog pretrpljenog straha može se dosuditi kada je oštećeni trpeo strah, bez obzira da li je strah ostavio trajnije posledice ili ne, pri čemu se kod odmeravanja visine štete posebno ceni dužina trajanja straha i njegov intenzitet. U konkretnom slučaju tužilac nije trpeo primaran strah, pa imajući u vidu intenzitet i dužinu pretrpljenog straha, Vrhovni sud nalazi da je iznos od 200.000,00 dinara adekvatna novčana naknada i odgovara okolnostima slučaja i svrsi radi koje se dosuđuje, a da preko ove visine tužbeni zahtev nije osnovan. Iz tih razloga Vrhovni sud je uvažio reviziju prvotuzženog u ovom delu i odlučio kao u stavu prvom izreke presude na osnovu člana 395. stav 1. ZPP.

Predsednik veća – sudija

Stojan Jokić, s.r.

Za tačnost otpravka

sd